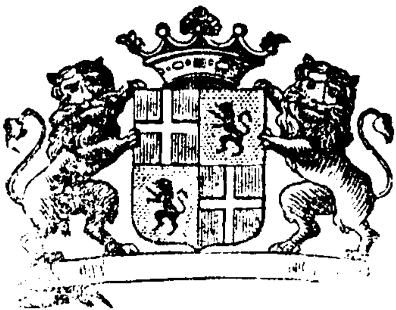
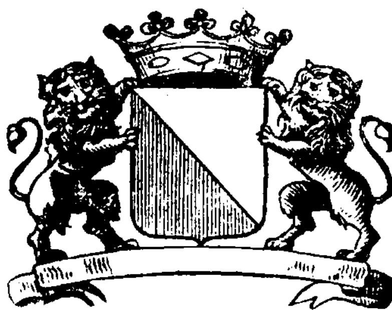
A°. 1856. N°. 228.

DONDERDAG 25 SEPTEMBER

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

UTRECHT 25 September.

Heden zijn wij bijna geheel zonder berigten uit den vreemde.

Het voornaamste, wat men ons meldenswaardig doet weten, is, dat het Fransche eskader nog niet onder zeil is naar Napels, maar dat de minister *Walewski* eerst nog een koerier uit Londen verwacht, of nadere goedkeuring des Keizers. 't Betreft dus slechts ééne herroeping van de berigten van gister en eergister deswege.

Overigens zal toch, zoo verzekert men heden, het eskader weinig te doen hebben, en zal dus niet meer dan een uitstapje gaan maken.

De Engelsche linieschepen zijn echter reeds onder zeil, en het lijdt geen twijfel, of ze zullen eerlang door de Fransche gevolgd worden.

De bisschop van Arras, die onlangs een herderlijken brief heeft uitgegeven betreffende het onderwijs aan Protestanten, heeft zich, nadat het Fransche ministerie zich in de zaak heeft gemengd, thans in een tweeden brief een weinig gematigder uitgedrukt. Onder Parijs wordt deze zaak heden een weinig uitvoeriger vermeld.

De Engelsche *Globe* meldt heden, dat de Oostenrijkers en de regeringen van Parma en Toskane een 40tal soldaten van het Engelsch vreemden-legioen in Lombardijë hebben doen gevangen nemen. De Engelsche gezanten bij Parma en Toskanen hebben tegen dezen maatregel krachtig geprotesteerd.

Uit Rome meldt men, dat het aldaar met het finantiewezen zeer slecht gesteld is, in weêrwil dat de grondeigenaren reeds 40 pCt. van hunne vaste goederen moeten opbrengen.

Ook met het finantiewezen van Turkije staat het niet zeer gunstig. Men houdt er zich dan ook niet meer onledig met het oprigten van banken.

Uit Syrië berigt men, dat de invoering van de *Hatti-Humaïoun* nog steeds tegenkanting ontmoet. Men was er voor onlusten bevreesd, zoodat de regering troepen derwaarts heeft afgezonden.

— Z. M. heeft den kapt. ter-zee *Wolterbeek*, bevelhebber van de Merapi, aan boord van welken bodem Z. K. H. de Prins *van Oranje* eene buitenlandsche reis heeft ondernomen, in een bijzonder gehoor ontvangen.

— Bij kon. besluit van den 21. Sept. 1856, zijn de volgende pensioenen verleend, als aan: mr. *J. T. J. B. Tielemans*, referendaris bij het dep. van finantien, met een bedrag van *f* 1726; *A. Kooij*, arrond.-direkt. der direkte belastingen enz., met *f* 1841; *J. D. Remmers*, kommies der 1. kl. bij de posterijen te Amsterdam, met *f* 489; *M. M. Hess*, kommies 1. kl. bij het postkantoor te Amsterdam, met *f* 960.

— Gister hebben wij onze lezers in deze stad bekend kunnen maken met twee telegraphische depêches uit 's Hage ontvangen. De eerste bevatte de verzekering van het ministerie, dat 't alleen het vraagstuk over het onderwijs was, waaraan het zijne optreding te danken heeft. Echter verzekert het tevens, dat het geen haarbreed van de Grondwet zal afwijken.

Intusschen gaat de Kamer voort met haar eenmaal geopenbaard stelsel vast te houden, vrijheid van onderwijs in den zin zooals dat in de Grondwet staat uitgedrukt, "met eerbiediging van ieders Godsdienstige begrippen." Men zou dus zeggen, dat het ministerie met de Tweede Kamer eenen weg zullen inslaan.

In de Kamer hebben echter gisteren hevige diskussien plaats gehad over het ontwerp-adres in antwoord op de troonrede. Men is slechts tot art. 6 gevorderd, nadat eerst de algemeene strekking met 47 tegen 20 stemmen was aangenomen.

Op art. 6 heeft de heer *Groen* een amendement voorgesteld, inhoudende, dat de regeling van het onderwijs, overeenkomstig de behoefte van eene op weinige uitzondering na Christelijke bevolking, moge voorgesteld worden. Daarover beginnen heden de beraadslagingen, die zeker niet minder warm dan die van gister zullen zijn.

We verwijzen verder onze lezers naar het verslag der zitting van gister zelve, dat wij zoo wijdloopig als ons bestek dit toelaat hebben opgenomen.

§— Het nieuwe ontwerp van wet tot inkoop en amortisatie van rentegevende Nationale Schuld, aan de leden der Tweede Kamer ter overweging toegezonden, strekt om een cijfer van *f* 5,022,525,39 beschikbaar te stellen tot aflossing van Nat. Schuld, als zijnde deze gelden over de jaren 1853 en 1855 disponibel overgebleven.

— Gister zijn aan onze Hoogeschool bevorderd tot doktoren in de obstetri de heeren *B. J. Holster*, med. dokter te 's Bosch, en *J. E. Callenfels*, med. dokter te Goes, beiden na verdediging van Theses.

— Bestuurders van het Haagsche genootschap tot verdediging van de Christelijke godsdienst hebben, in hunne zitting van 16 dezer, aan den heer *C. J. Trip*, superintendent en oudsten predikant bij de Herv. gemeente te Leer in Oost-Friesland, als schrijver eener Hoogduitsche verhandeling over het verschijnen van Gods Zoon onder het Oude Testament, den uitgeloofden eereprijs toegewezen.

— In de *Gron. Ct.* leest men het volgende: Voor eenigen tijd werd van hier aan het *Handelsblad* berigt, dat het aantal inschrijvingen van nieuwe studenten aan deze hoogeschool niet bijzonder groot was. Dat berigt was wel wat voorbarig, daar gewoonlijk de nieuwe studenten zich niet laten inschrijven voordat de lessen zullen beginnen. Met genoegen kunnen wij thans mededeelen, dat het aantal nu ingeschrevene studenten 48 bedraagt en alzoo dat der beide laatste jaren overtreft.

*— Uit 't Nieuwe Diep schrijft men ons van gister: Men is hier zeer beducht voor rampen op zee ten gevolge der hevige stormwinden en buijen. Gister avond ging een loodsvaartuig naar zee en werd heden morgen door eene andere loodsschuit hier binnengebragt, als hebbende gister nacht buiten gaats de mast verloren.

Zr. Ms. stoomschip zal niet naar Hellevoetsluis van hier vertrekken, maar wel naar Vlissingen, werwaarts hetzelve reeds morgen vertrekt.

— In het *Hand.-bl.* leest men het volgende berigt uit Arnhem: Wanneer men het afgeloopen zomersaizoen met dat van vorige jaren vergelijkt, treft het de opmerkzaamheid van elk, die met den toestand onzer stad bekend is, dat dit saizoen bijzonder stil is geweest. Er hebben zich weinig vreemdelingen opgehouden en de logementhouders zijn dan ook alles behalve tevreden over hunne ontvangsten. De aanbouw van huizen, waarmede men vóór twee en drie jaren zoo veel haast maakte, heeft aan de menigte van handwerkslieden niet veel werk verschaft. De openbare gemeentewerken oefenen echter nog betrekkelijk gunstigen invloed uit; terwijl in de nabijheid van het station van den spoorweg twee groote loodsen zijn opgeslagen, waarin de door de Rijn-Spoorweg-Maatschappij aanbestede ijzer- en timmerwerken vervaardigd worden. Een sterk bewijs van stilstand levert de daling in den prijs der vaste goederen (huizen en tuinen) binnen den kring der stad, waarvoor men vroeger buitensporig hoog betaalde en die thans, bij openbare verkoopingen, nauwelijks gegadigden uitlokken. Men koestert ten aanzien der toekomst geene groote verwachtingen en ziet eene eigenlijke krisis te gemoet, nu de spoorweg tot Oberhausen bijna voltooid is.

— De *N. Noordbrabander* meldt heden, dat in de R. Kath. Kerk te Geffen een diefstal heeft plaats gehad van kerksieradiën. Men wist nog niet regt wat al ontvreemd was, doch bij het afzenden van het berigt, miste men reeds een remonstrance, 2 ciboriën, 2 kelken en de H. olievaten.

— De vervalsching van levensbehoeften, of wel het kunstmatig imiteren derzelve, schijnt in een naauw verband te staan met het toenemen van algemeene kennis en de zucht naar verdiensten. Een enkel geval, uit het dagelijksch leven ontleend, zij mij vergund onder de aandacht van het algemeen te brengen. Slechts het toeval geeft mij daartoe aanleiding.

In de Pottestraat te Utrecht figureren dagelijks twee flesschen met een licht geelachtig vocht, geheel of ten deele gevuld. Nieuwsgierig naar den inhoud derzelve, werd mij een vierde flesch, onder de benaming van citroensap, toegezonden. (Reeds vermoedde ik, dat het dit moest zijn.)

De physiesche eigenschappen van dit vocht, alsmede den geringen prijs, spoorden mij aan den aard van dat kwasi citroensap nader te leeren kennen, en een analytiesch onderzoek bragt mijn wantrouwen tot helderheid; want het citroensap in kwestie is niets meer of minder dan een mengsel van zwavelzuur, (vitrioololie), guttegom en water. Ieder kan zich dit zelf verschaffen: men bespaart zich alsdan, niettegenstaande den billijken prijs, tijd en geld — en doet alzoo zijn voordeel. D. T. G. (*Ingezonden.*)

— De muntkunde heeft een gevoelig verlies geleden door het overlijden, op den 10 dezer, van den Mr. *Victor Louis Marie Gaillard*, advokaat, adjunct-sekretaris der kommissie voor de monumenten te Gent, lid van de *Société numismatique Belge*, en van de Kon. Maatschappij van schoone kunsten en letterkunde te Gent, kommissaris van de bank van Vlaanderen.

Door zijn begonnen werk: *Recherches sur les Monnaies des comtes de Flandre, depuis les tems les plus reculés*, waarvan het eerste stuk te Gent in 1852 het licht zag, heeft hij zich regt op de erkentelijkheid van allen verworven, die de kennis der oude munten onzes vaderlands op prijs stellen.

Hij mogt dit werk niet ten einde brengen, daar hij in den ouderdom van 31 jaren aan eene langdurige ziekte bezweek. *Dagbl. v. 's Hage*

— Berigten van Hongkong van de laatste helft van Mei melden de aankomst aldaar op den 21 van die maand van Z. M. korvet Medusa, op hare reis naar Japan. Het meerendeel van de equipage genoot eene goede gezondheid. Onder de weinige zieken bevond zich de bevelhebber, de overste *Fabius*. De Gouverneur Sir *John Bowring* en de autoriteiten van Hongkong bewezen aan het état major van de Meduza zeer veel beleefdheid en hulpvaardigheid. *Ned. Ind.*

Texel, 24 September.

Binnengekomen: Pegasus, kapt. *Hofker*, van Curaçao.

WATERHOOGTE.

Arnhem 24 *Sept.* 1.45 El; + AP. 8,40. Gew. 1 d.
Keulen, 23 " 7 v. 6½ d. (7 v. 5 d. Rijnl.) Gew. 1 d. Rijnl.

Zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

In de zitting van de Tweede Kamer van gister is beraadslaagd over het adres van antwoord op 's Konings aanspraak.

De heer *Oosting* heeft verklaard, zich geenszins met de algemeene strekking te kunnen vereenigen. Hem is voorgekomen, dat het ontwerp is gedeeltelijk een weerklank, gedeeltelijk een zelfstandig adres, en dit laatste is hem, in de gegevene omstandigheden, min wenschelijk toegeschenen. Hij verlangt, dat men zich op een onzijdig standpunt zal houden, en de daden der nieuw benoemde ministers afwachten, alvorens zich ten aanzien hunner staatkunde te verklaren. Na de koninklijke verklaring, nopens het eerbiedigen van de vrijheid van het geweten, vermeent hij, dat in dit opzigt geene vrees voor de toekomst kan bestaan.

De heer *de Brauw* heeft zich almede tegen de algemeene strekking van het adres verklaard, en vindt in het opstel eene taal, die men voegt aan vertegenwoordigers eener Republiek tot een President. Het is hem opgevallen, dat, terwijl in de aanspraak wordt gewaagd van de liefde der bevolking tot den Koning en zijn Huis, dit in het eerste ontwerp geheel was voorbijgegaan, en eerst later daarin is gebragt.

Hij heeft ook in het ontwerp een blijk van wantrouwen tegen het Kabinet bespeurd, zonder dat men door daden daartoe geregtigd kan worden geacht.

De heer *de Kempenaer* heeft zich met kracht tegen het ontwerp verklaard, als in strekking ongrondwettig, en miskennende den eerbied aan den Koning verschuldigd, door van Z. M. mededeelingen ten aanzien der slavernij te vorderen, die alleen door de ministers kunnen worden gegeven: — en onvoegzaam, ter zake van de aanmerkingen, nopens de sluiting der vorige zitting, waarbij de Koning gebruik heeft gemaakt van een regt, 't welk Z. M. bij de Konstitutie als eenen konstitutionelen Vorst is toegekend en opgedragen.

De heer *van Deinse* heeft zich tegen de strekking verklaard, omdat daarbij alleen blijkt van koelheid en wantrouwen; in stede van welwillendheid en vertrouwen, 't welk in dergelijke adressen ten allen tijde als wenschelijk is beschouwd, en heeft zich bepaaldelijk verklaard tegen de wijze, op welke in het ontwerp van de aangelegenheid van het openbaar onderwijs is gewaagd.

Ook de heer *Schimmelpenninck* heeft zich tegen de algemeene strekking verklaard. Hij heeft te kennen gegeven, het aftreden van de vorige ministers, inzonderheid van dien van Binnenl. Zaken, te hebben betreurd, maar geene redenen te vinden om nu reeds een bepaald wantrouwen ten aanzien hunner opvolgers te betoonen.

Z. E. de Minister van Justitie heeft de redenen medegedeeld, die aanleiding hebben gegeven tot de jongste verandering van het ministerie, en daar bij doen uitkomen, dat de vorige Minister van Buitenl. Zaken reeds in het vorig jaar zijnen wensch had te kennen gegeven om zijn ontslag te erlangen, en na het sluiten van den vrede, daarbij heeft volhard; — dat alstoen ook ter sprake is gekomen de aangelegenheid van het openbaar onderwijs; — dat Z. M. levendig getroffen door de bezwaren, welke zich tegen het voorgesteld ontwerp hadden voorgedaan, had te kennen gegeven, dat H. D., al werd het aangenomen, zich toch verpligt zoude vinden om er zijn zegel niet aan te hechten; — dat, terwijl de toenmalige minister van Binnenl. Zaken zich niet bevoegd rekende om mede te werken tot het bijeenbrengen van een Bewind, 't welk zoude strekken om, door de voordragt van een gewijzigd ontwerp, aan 's Konings wensch te voldoen, hij minister zich met deze zoo bezwaarlijke taak heeft belast en het aan de welwillendheid zijner ambtgenooten heeft te danken gehad, daar in te zijn geslaagd.

Wat nu aangaat de politieke rigting van het Kabinet, er wordt geen geheel splinter-nieuwe politiek door hetzelve bedoeld. De gedachte des konings was een denkbeeld van verzoening, om zoo mogelijk bestaande bezwaren op te heffen. De politiek van het Kabinet moet dus geheel in verband beschouwd worden met den wensch des konings. Dit Kabinet behoort, krachtens zijn oorsprong en wording, te volgen eene lijn van verzoenende staatkunde; niet in dien zin van transaktie en akkomodatie, maar in den geest van eene staatkunde, die tracht wonden te heelen, redenen van tweespalt op te heffen.

Het wil dat doel bereiken door zich te stellen op den grond en op het terrein van de erkentenis van aktuële waarheden. Het meent, dat er alleen overeenstemming kan bestaan door de feiten aan te nemen, zooals die aanwezig zijn, den werkelijken toestand der feiten te beschouwen. Die politiek kan krachtig zijn door de erkenning van ware bestaande toestanden. Het Kabinet verlangt dus niet te zijn exklusief, want juist het exklusivismus zou in strijd zijn met het stelsel van verzoening. Het beoogt geen aansluiting aan politieke partijen, maar het wil zich zelf boven de partijen stellen. Het wenscht allen te doen zamenwerken in het goede en ware om alzoo het heil van het vaderland te bevorderen.

Dit politiek kan dus niet zijn reaktionnair; zij zou dan strijden met eigen beginselen, met eigen oorsprong, die gegrondvest is op de erkenning van de waarheden van de aktualiteit der toestanden. Het Kabinet kan niet meer terug wenschen wat aktueel niet meer bestaat of bestaan kan. Hij heeft alzoo de rigting gekenmerkt, die het ministerie wenscht te volgen. In hoeverre het op de ondersteuning zal mogen rekenen, zal later moeten blijken. Hij weet het, woorden van menschen worden niet genoegzaam geacht om wantrouwen weg te nemen.

Dit ministerie, moet hij toch zeggen, is zoo ver verwijderd van de ontwerpen, die men veronderstelt, dat juist de groote gehechtheid van onze grondwettige instellingen, juist de groote eerbied, dien het daarvoor heeft, het heeft doen onthouden om daarvan in openbare stukken te doen blijken. Als door mannen van eer de eed wordt afgelegd van de Grondwet te zullen handhaven, dan mag men in 't vaderland aan dien eed geloof hechten, zonder dat het noodig zij, dien telkens in openbare stukken te herhalen.

Hij verklaart, dat er bij dit Kabinet geen gedachte bestaat om een haarbreed van de Grondwet af te wijken, zal dit Kabinet nu bij magte zijn, zijne taak te volbrengen, en in staat zijn den Koning en het Vaderland te dienen; dat zal in vele opzigten afhangen van de Kamer en van de medewerking en de ondersteuning, die het hier zal ondervinden. Dit meent hij er te moeten bij voegen, het Ministerie zal kracht toonen, krachtig werken, niet alleen eene kracht die uit zich zelve voorspruit, maar eene die op hoogere kracht steunt.

De heer *Schimmelpenninck van der Oije* dankt den Minister voor de gedane mededeelingen. Hij verheugt zich over vele verklaringen van den Minister, ofschoon hij moet zeggen, dat, als iemand herhaaldelijk betuigt: ik ben een eerlijk man, men dan dikwerf eindigt, daaraan te twijfelen. Hij verheugt zich echter, dat de Minister de Grondwet genoemd heeft. Aan de trouw van de Grondwet mag men niet twijfelen, want wij hebben allen die Grondwet bezworen.

Hierop voerde de heer *van Zuijlen van Nijevelt*, tot verdediging van het koncept-antwoord, het woord en werd de algemeene strekking van het gewijzigd adres aangenomen met 47 tegen 20 stemmen.

Tegen de heeren: *Hoekwater*, *de Kempenaer*, *Mackay*, *Bieruma Oosting*, *van Rappard*, *van Deinse*, *Kien*, *van Reede van Oudtshoorn*, *Stolte*, *Groen van Prinsterer*, *Schimmelpenninck van der Oye*, *van Franck*, *Elout van Soeterwoude*, *van Heiden Reinestein*, *Baud*, *van Foreest*, *Hoffman*, *van Lijnden*, *de Brauw* en *Delprat*.

Daarop worden de diskussiën geopend; over paragraaf 1, wenscht de heer *Rochussen*, gedachtig, dat het adres van onvoegzaamheid en oneerbiedigheid is beschuldigd, dat in den aanhef eene nieuwe zinsnede wordt ingevoegd, luidende:

„De Tweede Kamer der Staten-Generaal, hoogelijk waardeerende het haar geschonken voorregt, dat Uwe Majesteit in persoon de zitting der Staten-generaal is komen openen, acht zich gelukkig aan Uwe Majesteit de betuiging te kunnen ontboezemen van de liefde en de gehechtheid, welke zij voor Uwe Majesteit en Hds. Huis koestert."

De heer *Kien* verklaart, dat hij tegen de algemeene strekking gestemd heeft, zoowel om den toon, die in het ontwerp heerscht als om het onbeantwoord laten van sommige zinsneden. Van daar, dat hij niet tegen het voorgedragen amendement is, maar wel tegen § 1. Zij behelst geen weerklank op 's Konings blijdschap dat de weldadige vruchten des herstelden vredes zich beginnen te ontkiemen. De Eerste Kamer heeft dit beter begrepen. Naar zijne meening wordt in het voorgedragen adres het goede op den achtergrond gesteld en worden alleen de geschilpunten op den voorgrond geplaatst. Ook verzwijgt de kommissie te antwoorden op de betuiging wegens de goede betrekkingen met de buitenlandsche mogendheden.

De heer *van Zuylen van Nyevelt* merkt aan, dat het adres spreekt van het gezegend herstel des vredes, meent, dat men, uit eerbied voor den Koning, dien eerbied niet te veel op den voorgrond moet stellen!

De heer *Godefroi* stelt er mede prijs op, dat reeds in den aanhef de betuiging van den eerbied en de gehechtheid der Kamer, aan den Koning en zijn Huis wordt nedergelegd en de heer *van Akerlaken*, zal, in weerwil van de 8e paragraaf, die ook van dien eerbied en die liefde getuigt, voor het amendement stemmen . . . omdat hij daarin voor den vorigen spreker niet onderdoet.

't Amendement des heeren *v. Rochusen* werd aangenomen, met 59 tegen 9 stemmen.

Nopens paragraaf 3 zegt de heer *v. Lijnden*, dat hij, hoewel lid der kommissie voor het adres, tegen de algemeene strekking van dit adres is, doch niet tegen alle paragrafen, en meer bepaald niet tegen paragraaf 3. Hij beweert, dat er in de vraag om mededeeling van de maatregelen, ten aanzien van den toestand der slaven, niets ongrondwettigs is gelegen.

De heer *de Kempenaer* betoogt, dat de Koning niet voorzitter van een regerings-raad is, zoo als de heer *v. Zuylen* dat vroeger als zijn stelsel ontwikkelde en noemt dit een Republikeinsch denkbeeld. Daarom wil hij de laatste zinsnede van de paragraaf hebben weggelaten. De kommissie verklaart zich echter eenparig tegen de weglating, de Kamer beslist met 54 tegen 13 stemmen, dat de paragraaf zal blijven zoo als zij is; deze paragraaf wordt goedgekeurd.

Dit valt ook te beurt aan de paragrafen 4 en 5. Laatsgenoemde, waarvan de laatste zinsnede luidt: „Wij zouden het echter betreuren, indien bij de gunstige gesteldheid der schatkist, het verleenen van ondersteuning aan bijzondere ondernemingen, alsmede de voortgezette delging van schuld, geene ruimte overlieten tot verdere vermindering van de lasten der Natie," wordt aangenomen met 44 tegen 22 stemmen.

Op paragraaf 6 (onderwijs) stelt de heer *Groen v. Prinsterer* een amendement voor, dat hij verzoekt, wegens het vergevorderde uur, morgen te mogen toelichten. Het amendement luidt aldus: Ook bij het uitzigt op de voordragt van velerlei belangrijke wetten, mogen wij niet ontveinzen, dat de regeling van het lager onderwijs thans in de hoofdtrekken geen langdurig uitstel gedoogt."

„Wij waardeeren Uwer Majesteits bezorgdheid voor het regt en de gewetensvrijheid van allen, en zijn gaarne bereid elk middel te onderzoeken, waardoor Uwer Majesteits Regering oordeelt, dat getrouwe naleving der Grondwet met de behoefte van eene, op wettige uitzonderingen na, Christelijke bevolking, in overeenstemming kan worden gebragt."

De beraadslagingen worden uitgesteld tot heden ochtend ten 11 ure.

RUSLAND.

PETERSBURG, 17 September.

Volgens een besluit des keizers, zullen ook de ongeregelde troepen, die tijdens den laatsten oorlog in dienst zijn geweest, de medaille ontvangen.

Thans bevinden zich in Moskou 6 buitengewone ambassadeurs, 12 buitengewone gezanten, 4 envoijés, een minister resident, en 3 zaakgelastigden. De gezamentlijke leden der buitengewone gezantschappen bedragen 61 personen. De geestelijkheid wordt er vertegenwoordigd door 4 metropolitanen, 10 aartsbisschoppen en bisschoppen; de administratie door 48 leden van den rijksraad. Voorts zijn er 60 aides-de-camp, en 20 generaal majoors in het gevolg van den keizer, behalve 39 aides-de-camp, die den Czaar vergezellen. In het kamp bij Moskou zijn vereenigd 75 batt., 84 eskadrons, 96 kanonnen der artillerie te voet en 40 stukken der art. te paard.

De in den oorlog gekwetste officieren ontvangen voortaan een pensioen van 300 tot 500 zilveren roebels. (Een zilveren roebel is *f* 2,50.) En dat wel volgens den graad van vaandrig tot kolonel.

MOSKOU, 15 September.

De lijst van personen, die ter gelegenheid van de krooning des Keizers, ridderorden ontvangen hebben, is zeer groot. De leden van het korps diplomatiek zijn bijna allen er mede begiftigd. De graaf *de Morny* heeft onder anderen het groot lint van de St. Andreas-orde ontvangen, de graaf *Murat* de orde van St. Anne in diamanten, de graaf *de Lavalette*, de St. Stanislaus orde; de overige leden van het Fransche gezantschap de beide laatstgenoemde orde 2. en 3. klasse. Prins *Paul Esterhazy* heeft de diamanten ontvangen van de St. Andreas-orde, en de andere leden van het Oostenrijksche gezantschap de St. Anna of de St. Stanislaus orde. De leden van het Engelsche gezantschap mogen, volgens de Engelsche wetten, geene vreemde ridderorden aannemen, doch deze ontvangen prachtige geschenken van den Keizer. Zoo hebben de leden van het Persisch gezantschap snuifdoozen en ringen met diamanten bezet, ten geschenke bekomen.

Verscheidene prinsen hebben Moskou reeds verlaten, als prins *Frederik der Nederlanden*, prins *Frederik Wilhelm van Pruissen* en de prins *van Baden*.

Gisteren heeft het groote bal plaats gehad, in de St. Alexanders-zaal, op het Kremlin, door den keizer gegeven. Meer dan 2000 personen waren genoodigd. De St. Alexanders- en de St. Andreas-zalen waren met duizenden bougies verlicht, en allerschitterend gedekoreerd. De dames van het Engelsche gezantschap hebben aan de uitnoodiging niet voldaan en waren te huis gebleven omdat het Zondag was. De keizerlijke familie was er tegenwoordig. De Keizer droeg de uniform van de garde. Z. M. de rij der gezanten passerende, sprak elk hunner afzonderlijk aan. Hij gaf vervolgens den arm aan de Keizerin-moeder en opende met haar het bal, door eene polonaise te dansen. De Keizerin danste met den graaf *de Morny*. Van dat oogenblik af volgden de kontredansen, de walsen, de polka's elkander zonder tusschenpozen op. Alles nam deel aan den dans.

Om middernacht was in de nabijgelegene zalen een prachtig soeper aangerigt. In de St. George zaal, wit met goud behangen, was eene tafel voor de keizerlijke familie en de ambassadeurs gereed; en in de andere zalen voor de verdere genoodigden. De pracht op deze tafels was schitterend.

Aanstaanden Donderdag zal een bal-masqué in hetzelfde paleis plaats hebben, waartoe 20,000 menschen genoodigd zijn, en voor die 20,000 personen zal een soeper gereed zijn, gelijk gister avond voor slechts 2000 genoodigden. Waar moet dat ophouden? Gisteren 2000 genoodigden, Donderdag 20,000 en Zaturdag 200,000. De Czaar moest geheel Rusland maar noodigen. Bij het volkfeest zal men voor 10,000 roebels bier drinken, dat is: er zullen 2000 tonnen bier zijn.

Aan het volk zijn, namens den Czaar, 60,000 zilveren gedenkpenningen, ter gedachtenis van de krooning geslagen, uitgedeeld. Elke penning is 20 kopekken waardig, dus 1,200,000 kopekken. Men koopt zoodanigen penning voor 4 roebels.

Heden hebben er groote manoeuvres plaats gehad in het kamp van Khodinskoe, die van 8 ure tot 4 ure geduurd hebben.

Morgen geven de kooplieden van Moskou een banket aan de officieren van het Krim-leger.

DENEMARKEN.

KOPENHAGEN Dingsdag 23 September.

Prins *Napoleon* is heden morgen alhier aangekomen. Prins *Christiaan* van Denemarken heeft zich om 2½ uur aan boord begeven, om den prins te verwelkomen.

De minister van financien, de heer *d' Andrae*, heeft zijn ontslag gegeven, dat ook aangenomen is. Men weet de beweegredenen niet.

SPANJE.

MADRID, 19 September.

In den ministerraad van gisteren is betrekkelijk de desamortisatiewet besloten een gevolmagtigd minister naar Rome te zenden om 's Pausen goedkeuring te verkrijgen op de tot dusverre plaats gehad hebbende verkoopen van kerkelijke goederen, en, zoo mogelijk, de magtiging om den verkoop voort te zetten, onder waarborging van de betaling der geestelijkheid en van voorziening in de behoeften der openbare godsdienst. Deze zending zal aan een der bekwaamste regtsgeleerden, die in het kanoniek regt zeer te huis is, worden opgedragen; men noemt *Cortina*, en, zoo hij weigert, *Luzuriaga*.

Maarschalk *O'Donnell* ziet in, dat al de koncessiën zijne magt verzwakken en zijn prestige verminderen, doch hij beschouwt ze te regt als de gevolgen der eerste koncessiën. Hij wanhoopt evenwel niet, de hinderpalen die hem omringen nog te boven te kunnen komen; doch de openbare meening verschilt in dit opzigt van hem.

Naar men verzekert, zou *Rios Rosas* met leede oogen de heerschappij van het militair element aanzien, en niet ongenegen zijn om dit voor het burgerlijk te doen buigen.

ITALIE.

ROME, 15 September.

De Paus heeft dezer dagen rijke geschenken van den Keizer van Frankrijk ontvangen.

Gelijk vroeger gemeld werd, houdt hij zich nu meer met de lektuur der dagbladen bezig, en sedert hij hiermede is aangevangen doet ieder in de hoogere kringen meer zijn pligt, daar men ontdekkingen ducht. Zoo is vervolging ingesteld tegen een pastoor, die — niet om eigen voordeel, o neen! maar voor lieve modisten, die bij hem te biecht kwamen, en die telkens uit Livorno kanten, bloemen, zijde, lint, enz. smokkelde. Zoo is ook een kleedermaker, die eene heilige maagd bezat, welke niet de oogen bewoog, maar transpireerde, en die het wonderzweet op zakdoeken opving en die wonderwerkende zakdoeken met niet geringe winst verkocht, gevangen gezet, terwijl de kardinaal-vikaris het beeld heeft laten wegnemen.

Naar men verneemt, is er sprake van een konkordaat met Wurtemberg en Turkijen.

ENGELAND.

LONDEN, 23 September.

De *Globe* deelt mede, dat 27 soldaten en 4 onderofficieren van het vreemden-legioen, die onlangs te Malta waren afgedankt, onmiddelijk bij hunne terugkomst in Lombardije, Toskanen en Parma, zonder veel pligtplegingen in beide laatste Staten, gevangen zijn gezet, terwijl de Lombarden, ten getale van 13, bij hunne komst aan de grenzen onder militair eskorte naar Mantua gezonden zijn, om daar voor een krijgsraad te worden getrokken, als zonder verlof hunner regering in een vreemd land hebbende dienst genomen. Dit heeft onder de soldaten van het vreemden-legioen, die in Sardinië waren afgedankt en zich gereed maakten om in Italië naar hunne haarsteden terugtekeeren na Engeland te hebben gediend, veel opschudding verwekt. Zij zullen nu den loop der gebeurtenissen moeten afwachten. De Engelsche gezanten bij die hoven hebben tegen deze handelwijze geprotesteerd en hunne invrijheidstelling gevorderd.

Uit New-York verneemt men van den 9. de volgende tijdingen:

Ten opzigte van Kalifornie heeft de president een besluit genomen, dat in het minst niet verwacht werd na zijne formeele weigering om tusschen beide te komen. Hij heeft nl. aan de agenten te San Francisco instruktien gezonden, hun bevelende zich van de zee- en landmagt te bedienen, zoo het Komité niet gewillig uiteengaat. Het is niet te hopen dat het zoover kome, want, hoewel eene aanzienlijke scheepsmagt zich in de haven van San Francisco bevindt, beschikt het komité over een leger van zes duizend man, dat aan hetzelve gehecht is, zoodat de tusschen komst welligt tot bloedige tooneelen aanleiding zou geven. — Volgens eene korrespondentie uit Washington, zou deze verandering eene verkiezingsmanoeuvre van den president zijn.

Kansas wordt nog steeds door den burgeroorlog geteisterd; ten gevolge der verwerping van het befaamd amendement heeft de regering evenwel de magt tusschenbeide te komen, en zal de nieuwe gouverneur *Geary* daarvan ook gebruik maken, om het afschuwelijk schouwspel in dien Staat te doen eindigen.

Het bevestigt zich dat Honduras zich aan het verbond tegen *Walker* heeft aangesloten, en uit de boodschap van president *Mora* aan de vertegenwoordiging van Costa Rica blijkt, dat hij voornemens is deel te nemen aan de verdrijving der vrijbuiters.

In Vermont en Maine hebben de republikeinen de meerderheid bij de verkiezingen; of het in Pensijlvanië en den staat New-York evenens zal gaan, betwijfelen velen, en daarvan hangt toch de einduitslag af.

— 24 *Sept.* Gec. 93⅞; Sp. 1¼ pCt. 24¼; 3 pCt. 43.

FRANKRIJK.

PARIJS, 23 September.

Men verzekert thans, dat de Keizer den 1. Oktober te Parijs zal terugkeren. Uit Bordeaux hebben HH. MM. eene uitnoodiging ontvangen, om die stad met een bezoek te vereeren, na hunne terugkomst te Parijs. Die uitnoodiging is aangenomen, en er is reeds bepaald, dat HH. MM. in het stadhuis zullen afstappen en des avonds eene voorstelling in den schouwburg zullen bijwonen.

Prins *Napoleon* wordt den 25. of 30. dezer te Havre terug verwacht, van zijne reize naar Stokholm.

Men verneemt heden, dat alles wat betreffende de expeditie naar Napels gezegd is, eenigzins voorbarig mag genoemd worden. De maatregelen vermeld, zijn wel genomen, doch nog niet ten uitvoer gebragt. Zoo bevindt zich de zaakgelastigde, die de mondelinge overbrenger zal zijn van de bevelen van onze regering aan den gezant te Napels, nog alhier. Het lijdt dus geen twijfel, of ook het eskader is nog niet onder zeil gegaan.

Men schrijft een en ander toe aan de voorzigtigheid van den minister van Buitenlandsche Zaken, die tot geene daadzaken heeft willen overgaan, dan na alvorens nog eerst met den Keizer deswege geraadpleegd te hebben. Ook wil men, dat men nog wacht naar den Engelschen koerier, die het ultimatum van de Britsche regering zou overbrengen.

De twee Engelsche linieschepen, vroeger genoemd, verzekert men hier echter, dat reeds onder zeil zijn. Men acht alhier lord *Palmerston* in staat, om alleen de zaak te gaan beginnen, niet twijfelende of Frankrijk zal alsdan wel mede werken.

Alhier wordt veel gesproken over een herderlijken brief van den bisschop van Arras, gerigt aan de geestelijkheid en betreffende het onderwijs aan protestanten. De bisschop achte het noodzakelijk, de geloovigen er op te wijzen, dat het geven van onderwijs aan Protestanten niet geoorloofd is, dan alleen in de R. katholieke leerstellingen.

Vele Protestanten en vooral de Engelsche familiën, die hunne kinderen naar Frankrijk zenden om aldaar onderwijs te ontvangen, zijn daartegen opgekomen, en hebben zich door bemiddeling van den Konsul van Boulogne tot het ministerie gewend. De minister heeft daarop bij cirkulaire van den 13. dezer doen bekend maken, dat de vrijheid van godsdientig onderwijs op de scholen door, den Staat erkend, zou gehandhaald worden.

De bisschop heeft daarop een tweeden brief doen bekend maden, waarin hij het zeer afkeurt, dat zijn eerste brief openbaar is gemaakt, doch tevens terug komt op zijn vorig schrijven en wel in zeer gematigden zin.

In dezen tweeden brief wijst de bisschop er op, dat er tweeërlei soort van medewerking tot het kwaad is, de eerste eene lijdelijk en materiële, de andere eene daadwerkelijke en formele. Tot de eerste beschouwt hij in dit geval het geven van onderwijs, zonder dat de R. Kath. meester zich mengt in de begrippen van andersdenkenden, en zijne discipelen dus, van een ander geloof, aan zich zelf overlaat, voor zoo verre het leerstellingen betreft, die ze zich willen eigen maken, of hunne ouders willen, dat zij zich inprenten. De tweede is echter altijd strabaar, dewijl ze bestaat in het medewerken van den onderwijzer in de dwaalbegrippen. In het eerste geval gedoogt men het kwaad; in het laatste helpt men het met de hand. Lijdelijk moge men dus toelaten, daadzakelijk medewerken is ernstig verboden.

PARIJS, Woensdag 24 September.

De *Moniteur* deelt een keizerlijk besluit mede, waarbij de ontvangst van de oude stuivers in de schatkist, tot den 10. Oktober verlengd wordt.

Het officieel dagblad deelt vervolgens mede een rapport over de kleine expeditie in Kabylië. De groote zal in het volgende jaar ondernomen worden.

MARSEILLE, 22 September.

Met de laatste stoompakket hebben wij nog de volgende berigten uit Konstantinopel:

De Turksche troepen, die naar de grenzen van Montenegro zijn gezonden, zijn tevens belast, om de invallen en de rooverijen der Grieksche roovers, op Turksch grondgebied, tegen te gaan.

Engeland en Oostenrijk ondersteunen de Porte in de zaak wegens den afstand van Bolgrad door Rusland aan Turkije; Frankrijk wil er niet in beslissen.

De kwestie van de oprigting van Banken in Turkije is weder verschoven.

Sep.	GEHUWD.	
18	P. A. Harrebomee en E. Boonacker.	de Rijp.
20	J. Kruysheer en N. Hageman.	Vlissingen.
20	H. H. Menalda en A. G. Dutry v. Haeften.	Haaften.
19	A. de Ruuk en J. Dutry van Haetten.	Haaften.
18	P. J. D. Veen en J. C. Bonga.	Gouda.
	BEVALLEN.	
19	J. C. de Bruijn de Neve Moll geb. Boeije, zoon.	Zierikzee.
21	W. S. Brenard geb. van Stappershoeff, z.	's Hage.
22	J. Breuns geb. Rubens, zoon.	Rotterdam.
20	J. Burman geb. Lieste, dochter.	Haarlem.
20	A. Bakker geb. ten Brink, dochter.	Sneek.
22	S. van Driel geb. de Wolff, zoon.	Rotterdam.
22	A. Dekker geb. de Lange, dochter.	Westzaan.
22	S. L. A. Legue geb. van Houten, zoon.	Rotterdam.
20	A. M. 't Hooft geb. van Oordt, zoon.	Dordrecht.
21	J. Henkes geb. Smit, zoon.	's Hage
20	S. J. Hillebrand geb. Kester, dochter.	Zierikzee.
20	S. A. Kok geb. Huisman, dochter.	Amsterdam.
21	A. P. Klees geb. Weijland, dochter.	Amsterdam.
20	C. de Keijser geb. Paret, dochter.	Zierikzee.
20	P. de Lange geb. v. d. Zwan, dochter.	's Hage.
21	H. van Lindonk geb. Jurriaans, dochter.	Amsterdam.
20	A. A. Lechner geb. van Pelt, zoon.	Schiedam.
20	T. Niemeijer geb. Heckman, zoon.	Groningen.
20	B. Naura geb. Neubauer, zoon.	's Hage.
21	C. E. Parson geb. Bakker, 2 dochters,	Amsterdam.
21	B. Postuma geb. Wijers, zoon.	Zutphen.
17	W. H. Ramaer geb. Gockenga, zoon.	Zutphen.
21	M. de Rooij geb. Mulder, zoon.	's Hage.
22	A. W. van Rijswijk geb. de Leeuw, d.	's Hage.
20	S. G. S. Santvoort geb. Hagedoorn, d.	Arnhem.
22	W. A. J. Vaessen geb. Fumagalli, d.	Rotterdam.
20	A. van Velthoven geb. Vorstenbosch, z.	Zierikzee.
21	A. J. Voogd geb. Kater, dochter.	Vlaardingen.
22	V. Warendorff geb. van Leer, zoon.	Amsterdam.
21	M. H. Zwaanenburg geb. Sonsee, d.	Amsterdam.
	OVERLEDEN.	
20	B. F. A. Boggia, 60 j.	Amsterdam.
22	J. D. Bax, zoon.	Rotterdam.
21	P. van Berg zoon, 8 j.	Rotterdam.
22	M. B. van Breukelen dochter, 18 j.	Rotterdam.
17	J. F. Baas, 76 j.	Middelburg.
21	J. van Dooren zoon, 25 j.	Rotterdam.
19	M. A. A. Dillie, 65 j.	Leijden.
18	*Mevr.* S. Fellinga geb. van Dijk, 83 j.	Leeuwarden.
19	*Mevr.* C. Goedkoop geb. Sterk, 30 j.	Amsterdam.
19	*Mej.* J. M. Gielhoorn, 73 j.	Amsterdam.
22	*Mevr.* M. A. Houben geb. Hubertz, 68 j.	Rotterdam.
22	*Mevr.* C. W. Heil geb. v. d. Haagen, 37 j.	Beverwijk.
21	*Mevr.* B. Kuit geb. Israels, 59 j.	's Hage.
15	G. P. C. Liesker zoon, 21 j.	Deventer.
20	*Mevr.* A. van Mackelenbergh geb. van Dungen, 61 j.	's Bosch.
19	*Mej.* A. C. Metzler, 69 j.	Amsterdam.
19	*Mevr.* H. L. van Nieuwkuijk geb. Buschkens, 48 j.	Zierikzee.
21	*Mevr.* W. Perré geb. Baggerman, 68 j.	Rotterdam.
17	J. W. Roos zoon, 6½ j.	Leeuwarden.
20	*Mevr.* L. G. Slomp geb. Broekhuizen, 59 j.	Meppel.
21	P. J. Stembord, 63 j.	's Hage.
19	*Mevr.* E. Telman geb. Grevink, 71 j.	Amsterdam.
14	*Mevr.* A. G. Thomas geb. Falger, 64 j.	Leijden.
19	*Mevr.* P. H. Verbeek geb. Themmen.	Amsterdam.
21	L. A. Woudhuijzen, 47 j.	Amsterdam.
21	*Mevr.* Wagenaar geb. Krikke, 53 j.	Amsterdam.

ADVERTENTIEN.

⁂ Bevallen van eene *DOCHTER* Vrouwe B. M. ROIJAARDS VAN SCHERPENZEEL, geb. VAN NAAMEN.

Utrecht, 21 September 1856.

⁂ Heden beviel voorspoedig van eene *DOCHTER* Vrouwe S. J. SCHALLIG, geliefde Echtgenoote van J. D. GERLINGS.

Utrecht, 24 September 1856.

ZAAL NAAST DEN SCHOUWBURG.

AFSCHEIDS-CONCERT

op Zaturdag 27 September 1856,

des namiddags ten half twee ure,

MATINEE MUSICALE,

en des avonds ten 7½ ure het *zekere laatste*

Groot Vocaal en Instrumentaal

Concert,

TE GEVEN DOOR DE BEROEMDE

Johannesberger Capelle,

onder direktie van den Heer

JULIUS LANGENBACH.

PROGRAMMA voor de MATINÉE.

I. DEEL.

1. Ouverture Le Cheval de Bronze van *Auber.*
2. Schneeglöckchen Wals van *Strauss.*
3. Finale uit Zampa van *Herold.*
4. Lagerlust-Marsch van *Zubel.*

II. DEEL.

5. Ouverture La Reine d'un Jour van *Adam.*
6. Johanniskäferl'n Wals van *Strauss.*
7. Introductie uit Wilhelm Tell van *Rossini.*
8. Der Blumenkorb, Potpourri van *Fahrbach.*

PROGRAMMA voor het CONCERT.

I. DEEL.

1. Ouverture Der Mulatte van *Balfe.*

2. Finale uit Lucie van *Donizetti*.
3. Schallwellen Wals van *Strauss*.
4. Traumbilder, Fantaisie van *Lumbye*.

II. DEEL.

5. Ouverture Euryanthe van *Weber*.
6. Aria uit Lucretia van *Donizetti*, gezongen door Mevr. ZIEGELER.
7. Der Maskenball, Potpourri van *Kuntze*.

III. DEEL.

8. Ouverture Die Lustigen Weiber van *Nicolai*.
9. Variatien voor Viool, uit te voeren door den Heer JULIUS LANGENBACH.
10. Aria uit Die Puritainer, gez. door Mevr. ZIEGELER.
11. Der Steckbrief, Charivari No. 2 van *Zulehner*.

Entrée voor de Matinée f 0,50.
" " het Koncert f 1,00.

NB. Men wordt verzocht in de Zaal niet te rooken.

De Ondernemer,
J. WOLTERS.

TENTOONSTELLING EN HARDDRAVERIJ TE ZEYST,

op Dingsdag 30 September 1856.

*** De Tentoonstelling van Veldgewassen, Bloemen, Werktuigen, alsmede Sieraden uit de fabrieken v. d. H. H. *Schutz & Matin*, zal gehouden worden in het Schoollokaal, 's morgens om 10 ure.

De Paarden, het Vee en Pluimgedierten zullen Dingsdag 30 Sept. tusschen 6 en 8 ure des morgens op den Hoogen Weg moeten worden aangebragt.

Om $^1/_2$2 ure zal de Harddraverij op de tweede Beeck- en Roodsche laan aanvangen.

Zij die nog mogten willen inzenden, worden ten dringendste verzocht, zoo spoedig mogelijk daarvan vrachtvrije opgave te doen in het Gemeentehuis te Zeyst, en voorts Maandag 29 Sept. van 8 ure tot 's namiddags 2 ure, hunne Producten aan het Schoollokaal over te leveren, ten einde de Commissie dezelve doelmatig kunne schikken.

Het Bestuur der Afd. Wijk b/D., v. het Genootsch. Landb. en Kruidk. te Utrecht,
P. M. DE LA COURT,
Vice-President.
G. J. VAN HARDENBROEK,
Secretaris.

Het Muzijkkorps der Veld Artillerie zal waarschijnlijk bij de Harddraverij muzijkstukken uitvoeren.

Om vijf ure zal in het Logement van den Hr. *Sneiders* het Diné plaats hebben.

Nederlandsche Rhijn-Spoorweg-Maatschappij

Leverantie van eenen Stoomketel en Cylinder, en verschillend Drijfwerk, Inmetselen van 3 Stoomketels, Bouwen van een Ketelhuis, enz.

*** De Directie maakt bekend, dat de teekeningen, benevens het bestek voor bovengenoemde werkzaamheden, ten dienste van den Constructie- en Reparatiewinkel te Utrecht, ter visie liggen te Utrecht, op het Bureau van den Ingenieur Werktuigkundige J. VERLOOP Cz., van des morgens 8 tot des namiddags 4 ure, uitgenomen des Zondags. Gegadigden worden uitgenoodigd, hunne Inschrijvingen daarvoor, vóór den 9. October aanstaande, aan de Directie te Amsterdam in te leveren.

Amsterdam, 18 September 1856.

De Directie der Nederlandsche Rhijn-Spoorweg Maatschappij,
CHAS. WM. HESLEDEN,
Waarnd. President.
J. C. s' JACOB,
Secretaris.

*** Op Vrijdag aanstaande, den 26. dezer, zal op het Stads Venduhuis op de Mariaplaats worden verkocht, een Engelsch IJzer **Verwarmingtoestel,** met daaraan verbondene Pijpen, Fournuisdeuren, Vuurvaste steenen, etc., geschikt voor Oranjerie of Bloemenkasten.

*** Er wordt gevraagd tegen December aanstaande, voor twee Dames, op een' vrolijken stand binnen, of even buiten de stad Utrecht, met bediening een GEMEUBELEERD APARTEMENT, bestaande uit drie Kamers, waarvan eene ruime Beneden Zijkamer met dito suite, waarin twee Ledikanten, en Bovenkamer; benevens Tuin of open Plaats. Opgave van stand en prijs per maand bij den Heer HEKMEIJER, op de Voorstraat; bij wien **te Huur** 2 à 3 GEMEUBELEERDE KAMERS.

TE HUUR:

*** op een der meest gezochte singels, nabij het Station: Een **Heerenhuis** met Tuin, en een schoon uitzigt. Mede aldaar een **Benedenhuis** met Tuin, Keuken, Kelder en Zolder. Te bevragen bij P. N. BROERS, Timmerman op de Nieuwe Gracht bij de Schalkwijksteeg No. 913. Bij wien nog te bevragen is een HUIS met vier Kamers, Keuken, Kelder en Plaats, en schoon uitzigt, à *f* 160 's jaars.

*** Men vraagt tegen primo November een OPPASSER, liefst gehuwd en van middelbaren leeftijd, van des morgens 10 tot des avonds 8 ure, kunnende tafel dienen, enz. Voor nadere informatien vervoege men zich aan het bureau dezer Courant. Alleen die voorzien zijn van goede getuigschriften, zullen in aanmerking komen.

*** Geoctrooijeerde Economische **Verwarmingstoestellen,** naar de uitvinding van den Luitenant *J. W. K. Roger*, zijn verkrijgbaar in het Dépôt bij M. A. F. REUSER,
Meubelfabrijkant achter St. Pieter.

*** DE PILLEN VAN HOLLOWAY kunnen door *mannen en vrouwen* en op elken leeftijd gerustelijk genomen worden; derzelver werking is zacht maar bepaald en zeker. Daar zij in alle deelen des ligchaams doordringen, zoo dienen zij ter wegneming van elke ziekte, en bijzonderlijk voor lever- en maagkwalen, gal enz. Zij zuiveren volmaakt het ligchaam, en derzelver uitwerksel in gevallen van aandrang van het bloed naar het hoofd en borstkwalen kunnen niet genoeg worden gewaardeerd. Om kort te gaan, er zijn weinig ziekten en kwalen, die bij eenige volharding in het gebruik, aan derzelver weldadigen invloed kunnen weêrstaan.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: Doosjes Pillen à *f* 0,80, *f* 1,85, *f* 3,00, *f* 6,75, *f* 13,50, *f* 20,50. Potjes Zalf à *f* 0,80, *f* 1,85, *f* 3,00, *f* 13,85, *f* 20,95.

Zijn op *franko* aanvragen à kontant te bekomen bij L. J. GROOTENDORST, te Utrecht, bij G. C. T. VAN DE ROEMER, te Amersfoort, en bij J. STRAATMAN, hoofddépôthouder te 's Bosch, alsmede te Londen, Strand, 244, en New-York 80 Maiden Lane. HOLLOWAY's etablissement.

*** Op heden is verschenen bij S. E. VAN NOOTEN, te Schoonhoven, en algemeen verzonden:

DE APOSTOLISCHE OVERLEVERING.

Opwekkende Rede bij de algemeene Vergadering van het Nederl. Zendeling-Genootschap, te *Rotterdam*, 16 Julij:

DOOR

C. E. VAN KOETSVELD.

Prijs 30 Cents.

*** De ondergeteekende heeft de eer zijne stadgenooten bekend te maken, dat hij heden zijne Affaire in WIJNEN, LIKEUREN, BIEREN, enz. geopend heeft, en beveelt zich in hunne gunst minzaam aan.

J. RASCH, Pausdam No. 326.

*** Door J. G. BROESE is uitgegeven:

DE VERDEDIGING VAN NEDERLAND in 1629.

Voor een groot deel uit onuitgegeven Bescheiden samengesteld

DOOR

J. P. DE BORDES,

1e Luit. Ingenieur.

Met een platten grond van **Utrecht,** voorstellende de versterkingen welke in **1629** op last van Prins FREDERIK HENDRIK om de stad zijn aangelegd. *f* 3,50.

Dit werk is in het algemeen eene belangrijke bijdrage tot onze *Vaderlandsche Geschiedenis*, doch vooral vóór de stad en provincie *Utrecht*, daar het op de meest overtuigende wijze aantoont, dat de door *Frederik Hendrik* ontworpen Verdedigingslinie van *Vreeswijk* tot bij *Muiden* zeer veel overeenkomst had met de thans bestaande, zoogenaamde Utrechtsche-linie, en deze het krachtigste middel is tot verdediging van een groot deel van *Nederland*.

PANTHEON.

*** Tijdschrift ter verspreiding van **nuttige kennis,** onder redactie van Mr. W. R. BOER, D. GROTHE, Dr. J. W. GUNNING en Mr. O. VAN REES.

Nieuwe Serie. — Eerste Jaargang.

Inhoud van de eerste aflevering:

Léon Faucher, als Staatsman en Staatshuishoudkundige, door *W. R. Boer*. — De Aardbol als gloeijend vloeibaar ligchaam, door *D. Grothe*. — Over Zielkunde, door *J. H. Gunning Jr*. — De Engelsche Staatsregeling sedert Willem III., door *O. van Rees*.

Inhoud der tweede aflevering:

Over Zielkunde II, door *J. W. Gunning Jr.* — Léon Faucher, door *W. R. Boer* (Vervolg). — De Phosphorus uit het dagelijksche leven, door *J. W. Gunning*. — De uitgebreidheid der Engelsche Spoorwegen, door *D. Grothe*.

Prijs per aflevering f —,50.

230. Staats-Loterij.

Vijfde klasse. 1e Lijst.
No. 15350 en 15846 ieder *f* 1000.
2e Lijst. Geene.

Marktberigten.

Wijk bij Duurstede, 24 September. Tarwe van *f* 13,50 tot *f* 14,50. Rogge van *f* 9,00 tot *f* 9,50. Boekweit van *f* 8,75 tot *f* 9,25. Haver van *f* 4,50 tot *f* 4,60. Maïs van *f* 7,50 tot *f* 7,70. Paardeboonen van *f* 9,00 tot *f* 9,25. Rijstemeel van *f* 4,50 tot *f* 5,00 de 50 N. ℔. Boter de 5 Ned. oncen van 50 tot 55 cents. Hoendereijeren de 100 stuks *f* 2,85.

Amsterdam, 24 September. Tarwe ruim prijsh.: 127 ℔ o. w. b. Pools. *f* 530, 129 ℔ b. dito *f* 500; 128 ℔ r. b. dito *f* 470; 123 ℔ w. b. dito *f* 495; 124 ℔ Norder *f* 425; 133 ℔ Kub. *f* 380, *f* 385.

Gedroogde Rogge hooger. Ongedr. zeer vast; 121 ℔ Pommer *f* 270; 118 ℔ Petersb. *f* 250; 120 ℔ Amerik. *f* 285; 118 ℔ Stokholmer *f* 256, *f* 260.

Garst *f* 4 à *f* 6 hooger; 114 ℔ Deens. *f* 260; 100 ℔ Vries w. *f* 215.

Schiedam, 24 September. Granen. Verkoeht: Rogge 145, 144 ℔ Archangel *f* 260, *f* 257 6/w. Gerst 126 ℔ Libau *f* 305 3/m., en 128 ℔ Manheim *f* 245 6/w.

Moutwijn per Ned. vat zonder fust *f* 24,00; Jenever id. *f* 29,50; Amsterd. proef *f* 30,75, zonder de belasting

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. *(Zonnenburg.)*

Sept.	Uren	Wind- rigt.	Wind- kr. N. ℔	Barom. bij 0°	Ther. F	Afwijk d. temp.	Vochtigh	Gev. regen	*Aanmerkingen.*
24	2	z.	8 0	745.44	59.9	— 1.8	0.71	0	Ligt betrokken
	10	z.	13.0	39.37	55.9		92	10.2	Bewolkt.
25	8	zw.	2.0	40.94	54.5		93	2.5	Zw. bewolkt.

PRIJZEN DER EFFEKTEN.

AMSTERDAM 24 September 1856.

NEDERLAND.					
Werkel. Schuld . . .	$2\frac{1}{2}$ pCt.	$61\frac{9}{16}$	62	$61\frac{7}{8}$
dito dito	3 "	73	$73\frac{3}{4}$	$73\frac{5}{8}$
dito dito	4 "	$93\frac{1}{4}$	$93\frac{1}{2}$	$93\frac{3}{8}$
Amortisatie-Sijndikaat	$3\frac{1}{2}$ "	$89\frac{7}{8}$		
Handelmaatschappij .	$4\frac{1}{2}$ "	$131\frac{1}{2}$		
Oost-Indische Leening	4 "	$93\frac{1}{4}$		
RUSLAND.				
Oblig. bij *Hope en Co.*	5 "	$101\frac{1}{2}$	$101\frac{5}{8}$	$101\frac{5}{8}$
Obligat. 1828 & 1829	5 "	101	$101\frac{1}{4}$	
Certifikaten 1840. . .	4 "	$82\frac{1}{2}$	$82\frac{3}{4}$	$82\frac{1}{2}$
Cert. bij *Stieglitz* . .	4 "	82	$82\frac{1}{2}$	82
Cert. van Assign. . .	6 "	$62\frac{5}{8}$		
SPANJE.				
Obligatien	$1\frac{1}{4}$ pCt.	$23\frac{13}{16}$	24	$23\frac{13}{16}$
Binnenl. Schuld . . .	3 "	$38\frac{1}{4}$	$38\frac{7}{16}$	$38\frac{1}{4}$
Amortisable		$6\frac{5}{8}$		
Bewijzen Koepons . . .		$5\frac{11}{16}$	$5\frac{3}{4}$	
OOSTENRIJK.				
Oblig. Metaliek . . .	5 "	$72\frac{3}{4}$	73	$72\frac{15}{16}$
Oblig. N.	5 "	$81\frac{7}{8}$	$82\frac{1}{8}$	82
dito dito La B. . . .	5 "	$81\frac{7}{8}$	$82\frac{1}{8}$	82
dito dito	$2\frac{1}{2}$ "	$37\frac{3}{4}$	$37\frac{7}{8}$	
BELGIE.				
Certifik. bij *Rotschild*	$2\frac{1}{2}$ pCt.	$50\frac{7}{16}$		
BRAZILIE.				
Geldl. 1824, £ 100. .	5 pCt.	$98\frac{5}{8}$		
PORTUGAL.				
Obligatiën	3 pCt.	$43\frac{1}{2}$	$43\frac{3}{4}$	$43\frac{1}{2}$
AMERIKA.				
Venez. Oblig. 6 pCt., nu	$4\frac{1}{4}$ "	$28\frac{3}{4}$	$29\frac{1}{4}$	
Grenada, Oblig. . . .	$2\frac{1}{2}$ "	$20\frac{1}{2}$	$20\frac{11}{16}$	$20\frac{11}{16}$
Mexiko. Obl. 1851 £ 100	3 "	21	$21\frac{1}{16}$	

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.